

100

GODE GRUNNER

TIL
Å STEMME
SENTERPARTIET

Nær folk i hele Norge



SENTERPARTIETS VERDIGRUNNLAG

Senterpartiet vil bygge samfunnet nedenfra. Vi vil arbeide for et samfunn der mennesker kan utvikle seg fritt. Samfunnskontrakten skal oppfylles av myndige mennesker som tar ansvar for eget liv, for fellesskapet og for naturen. Senterpartiets verdigrunnlag er den kristne og humanistiske kulturarven. Hvert menneske er unikt og uerstattelig, og menneskeverdet er ukrenkelig og overordnet andre verdier.

Et levende folkestyre og gode lokalsamfunn skal gi folk trygghet, tilhørighet og identitet. Den norske samfunnskontrakten, hvor man yter etter evne og hvor fellesskapet stiller opp for den enkelte, forutsetter tillit mellom folk. Rettferdig fordeling, små forskjeller og sosial tillit henger tett sammen. Senterpartiet arbeider for et samfunn med små sosiale, geografiske og økonomiske forskjeller. Senterpartiet står for utjevning av ressurser og levekår mellom samfunnsgrupper, mellom landsdeler og mellom rike og fattige land. Rettferdig fordeling oppnås best gjennom et levende folkestyre og desentralisering av eiendomsrett, makt, kapital og bosetting.



– NÆR FOLK

– GODE TJENESTER NÆR FOLK GIR TRYGGHET OG FORUTSIGBARHET I HVERDAGEN

Vi sier et klart nei til sentraliseringen Høyre/FrP-regjeringen har forsøkt å gjennomføre på alle områder, større er ikke alltid bedre. Offentlige tjenester skal tilbys nær folk. Alle de viktigste tjenestene skal være tilgjengelig der folk bor. Tilgang på barnehage, skole, eldreomsorg og sykehjem er en forutsetning for at lokalmiljø skal kunne utvikle seg og at folk skal kunne bosette seg hvor de vil.

Nærhet til folk er også viktig i arbeidslivet. Mange opplever at overdreven detaljstyring fjerner det faglige skjønnet fra arbeidshverdagen. Vi har tillit til enkeltmennesket, og mener at folk som får ansvar og handlingsrom vil arbeide for fellesskapets beste. De som har skoen på vet best hvor den trykker. Senterpartiet ønsker derfor å gjennomføre et tillitsløft i offentlig sektor.



– HELE NORGE

Det burde være en selvfølge at kvaliteten på tjenester skal være likeverdig i hele Norge. Senterpartiet vil videreutvikle et livskraftig næringsliv og et godt, likeverdig og offentlig tjenestetilbud i hele Norge, uavhengig av hvor man bor.

Beredskapen må styrkes i hele Norge. Staten skal legge til rette for at folk kan bosette seg der de selv ønsker.

En viktig forutsetning for å kunne bo et sted er arbeidsplasser. Norge har bygd sin verdiskaping og utvikling på klok forvaltning av rike naturressurser til alle tider. I en stadig mer mobil verden som har behov for mer energi, råvarer, mat og teknologi er Norge godt posisjonert til å videreutvikle næringsliv og verdiskaping i hele Norge.





1. Nær folk

- Gode tjenester nær folk gir trygghet og forutsigbarhet i hverdagen.
- Alle har rett på gode tjenester i nærmiljøet. Barnehage, skole, omsorg, helse, politi og kulturtilbud skal være godt utbygd over hele landet.
- Styrke legevaktstjenesten og stoppe sentralisering av tilbudet.
- All eldreomsorg skal være preget av respekt for brukerne og være utformet slik at den hegner om de gamles verdighet.
- Øke støtten til nærmiljøanlegg og gi lag og foreninger full momskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg og lokale kulturbygg.
- Fortsette å utvikle og bygge ut helsestasjon- og skolehelsetjenesten.
- Nærskoleprinsippet må gjelde slik at alle elever får rett til å gå på skolen som ligger i sitt nærmiljø for å unngå lang reisetid eller behov for å flytte på hybel.
- En alderdom i trygge omgivelser har en stor verdi for mange. Senterpartiet vil ha lokale sjukehjems plasser i hele Norge.
- Styrke folkehøgskolen, desentraliserte høyskoletilbud og fjernundervisning, samt ivareta mulighetene for voksnes læring innenfor øvrige, offentlige skoletilbud.
- Sikre de lokale studietilbudene i hele Norge. Relevante studie plasser for blant annet voksenutdanning er viktig for lokalsamfunn i hele landet.
- Styrke bibliotekene som gratis møteplass og kulturarena i alle kommuner.

2 Hele Norge

- Sikre at statlige arbeidsplasser etableres i hele Norge. Vi går inn for at minimum 5000 statlige arbeidsplasser skal flyttes ut av Oslo og halvparten skal etableres i små eller mellomstore kommuner.
- Sikre at vi har en offentlig og desentralisert sykehusstruktur med både små og store sykehus i hele Norge.
- Sikre hele landets befolkning tilgang til raskt bredbånd og innføre offentlig leveringsplikt for bredbånd i de områder hvor det ikke er grunnlag for kommersiell utbygging.
- Reversere oppsplittingen og konkurranseutsettingen av jernbanetilbudet i Norge
- Styrke rutetilbudet til flyplasser i distriktene og holde fast ved ordningen med statlige rutekjøp i luftfarten.
- Styrke differensiert arbeidsgiveravgift som et hovedvirkemiddel i distriktspolitikken. Målet er at alle næringer og offentlig virksomhet igjen skal komme inn i dette regelverket.
- Sikre finansiering til idretts- og aktivitetsanlegg og lokale kulturbygg i hele landet.
- Aktivt støtte opp om det samiske samfunnet og de nasjonale minoritetene. Landbruket og reindriften i samiske områder skal videreutvikles for å sikre at næringer lever godt side om side.
- At kommunene og lokalmiljøene skal få mer igjen for å avsette areal til havbruksnæringa. Dette bør skje gjennom innføring av en nasjonal arealavgift som går til vertskommunen.
- Øke pendlernes skattefradrag
- Ta igjen vedlikeholdsetterslep og rassikring på fylkesvegene og prioritere viktige næringsmessige-, nasjonale og regionale turistvegstreknings og fylkeskryssende veger
- Senterpartiet vil forbedre sidemålsundervisninga, og vil holde på egen karakter og eksamen i sidemål både i ungdomsskolen og videregående skole.
- Forbedre og samordne kollektivtransporten i de nye fylkene og på tvers av fylkesgrenser.





3. Trygghet

- Ha god beredskap i hele landet for å sikre at alle er trygg ved akutte sykdommer og hendelser.
- Vil ha forskriftsfestede krav til ambulansenes responstid, og at avstand/reisetid til legevakt må bli et kvalitetskrav.
- Sikre et reelt nærpolti ved å styrke lensmannskontor og politistasjoner i hele landet og gjenåpne de nedlagte passkontorene.
- Norge må ut av Schengen-samarbeidet og gjeninnføre nasjonal grensekontroll, med unntak av den nordiske passfriheten.
- Ha økt tilskudd til møteplasser mellom unge og eldre. Legge til rette for stabil bemanning i hjemmesykepleien slik at brukerne sjeldnere opplever bytte av pleiepersonale.
- Vi vil fase inn en ordning som gir deg samme rett til fri med lønn når en eldre mor eller far brenner lårhalsen som når toåringen har omgangssyke (omsorgslønn)
- Vi vil skape bedre sykehjemstjenester ved å satse på mat og kosthold, fysisk aktivitet, kultur- og musikkopplevelser og tilgang på fagfolk som tannpleiere, ergo-, fysio- og fotterapeuter
- Senterpartiet vil sørge for at LHBTIQ-personer kan være seg selv i alle aldersfaser, også på eldrehjem og sykehus.
- Sikre at kontanter fortsatt skal være lovlig betalingsmiddel.
- Flytte oppfølgingen av narkomane fra straffesystemet inn i helsevesenet og ha et særlig fokus på ettervern.
- Øke innsatsen mot vold i nære relasjoner ved å styrke barnehusene og etablere flere barnehus for å redusere avstandene, samt bidra til at avvergingsplikten blir kjent og brukt.
- Styrke barnevernsbarns rettigheter blant annet gjennom at alle barnevernsbarn som blir myndige skal få veiledning og tilbud om ettervern.





4. Klima

- Klimapolitikken skal utformes slik at den underbygger andre viktige samfunns-hensyn, som industriell utvikling, matproduksjon, sosial utjamning og bosetting i hele landet.
- Elektrifisere de gjenstående dieseldrevne jernbanestrekningene.
- Hoveddelen av norske klimakutt må tas innenlands og utslippene reduseres i alle sektorer
- Øke opptaket av karbon i skog gjennom aktiv skogpolitikk.
- Norge må øke innsatsen for forebygging av klimaskader, som flom-, erosjons- og rassikring
- Satse stort på å bygge ut skogsveinettet og øke investeringene i den delen av samferdselsnettet som tømmertransporten er avhengig av (jernbane, havneutbygging, fjerning av flaskehalser på både riks-, fylkes- og kommuneveier).
- All offentlig transport skal være fossilfri innen 2025
- Tildeling av nye areal til petroleumsutvinning skal styres slik at hensynet til miljø, klima og fornybare næringer veier tungt. Det skal ikke åpnes for olje- og gassvirksomhet på Møreblokkene, i Lofoten, Vesterålen, eller utenfor Senja
- Opprette et CO2-fond for næringstransport etter modell fra NOx-fondet, med virkning fra 1.1.2020.
- Ha en sterk satsing på norsk produksjon av biodrivstoff både i landbruket og skogbruket.
- Nye offentlige bygg skal alltid vurderes utført i massivt tre eller reisverk av trematerialer. Dette gjelder både på kommunalt-, fylkes- og statlig nivå.
- Øke kapitalen i det statlige investeringsselskapet Nysnø slik at selskapet kan øke investeringen i klimateknologi og norske industriløsninger som reduserer utslipp.

5. Norsk mat

- Senterpartiet vil gi bonden bedre betalt og utjevne inntektsforskjellen mellom jordbruket og andre grupper
- Vi vil skjerpe konkurranselovgivninga og svekke dagligvarekjedenes makt til fordel for forbrukere og matprodusenter
- Øke norsk matproduksjon med 20% i løpet av de neste 20 år. Matproduksjonen må foregå basert på eget ressursgrunnlag slik at selvforsyningsgraden kan styrkes.
- Beredskapslagring av mat og såkorn
- Senterpartiet mener at alle rovdyrbestander må reduseres. Både lisensfelling og skadefelling må effektiviseres. Yngling av ulv i Norge må opphøre. Forvaltningen skal bygge på regional forvaltning og det må ytes full erstatning for tap til rovdyr.
- At bo- og driveplikt etter konsesjonsloven opprettholdes og praktiseres med forutsigbarhet og likhet
- Vi vil sikre matproduksjonen gjennom et styrket jordvern. Matjorda er en av de viktigste ressursene vi har i dette landet og det skal være en høy terskel for å bygge den ned.







6. Lokalt folkestyre

- Sikre at flere beslutninger tas nærmere folk og folks hverdag gjennom overføring av oppgaver og penger fra staten og fylkesmannen til kommunene og fylkeskommunene.
- Stadig mer makt sentraliseres på stadig færre hender. Senterpartiet vil gi lokale folkevalgte mer innflytelse over avgjørelser i deres kommuner og fylker.
- At eventuelle endringer av fylkes- og kommunestrukturen må skje frivillig og være forankret i folkeavstemning. Ingen kommuner eller fylkeskommuner skal kunne slås sammen med bruk av tvang!
- Senterpartiet er garantisten mot EU-medlemskap. Norsk suverenitet, lokalt folkestyre og norske arbeidsrettigheter er under stadig økende press fra EU. Norge må ut av Schengen-avtalen og erstatte EØS-avtalen med frihandelsavtaler.
- Kommunal selvråderett er viktig, de folkevalgte skal styre. Kommuner kan ikke sammenlignes med et privat selskap.
- De kommunale eldrerådene funksjoner må bli tydelig definert, og rådene må få forslagsrett overfor kommunestyret
- Ha et forpliktende fylkesvegløft, der staten også bidrar med ekstra midler til store fylkesvegprosjekt.
- Gi fylkeskommunene som regionale utviklingsaktører hovedansvaret for å sikre full bredbåndsdekning, med sterk statlig finansiering for å nå målene.

7. Forsvar

- Sikre et sterkt Forsvar som er rustet for sin hovedoppgave – nemlig forsvar av norsk territorium.
- Øke bevilgningene til Forsvaret til 2 % av BNP innen 2024.
- Ha et forsvar basert på en allmenn verneplikt.
- Bevare kompetansemiljøer i Forsvaret spredt i hele Norge
- Styrke Hæren blant annet gjennom å sikre en egen helikopterkapasitet og at en tilstrekkelig kapasitet er lokalisert på Bardufoss.
- Sikre 300 arbeidsplasser, et unikt kompetansemiljø og forsvarsevnen i Nord-Norge gjennom å bevare flystasjonen på Andøya.
- Gjenopprette Sjøheimet og øke Heimevernet til 50 000 soldater i en desentralisert struktur i hele landet.



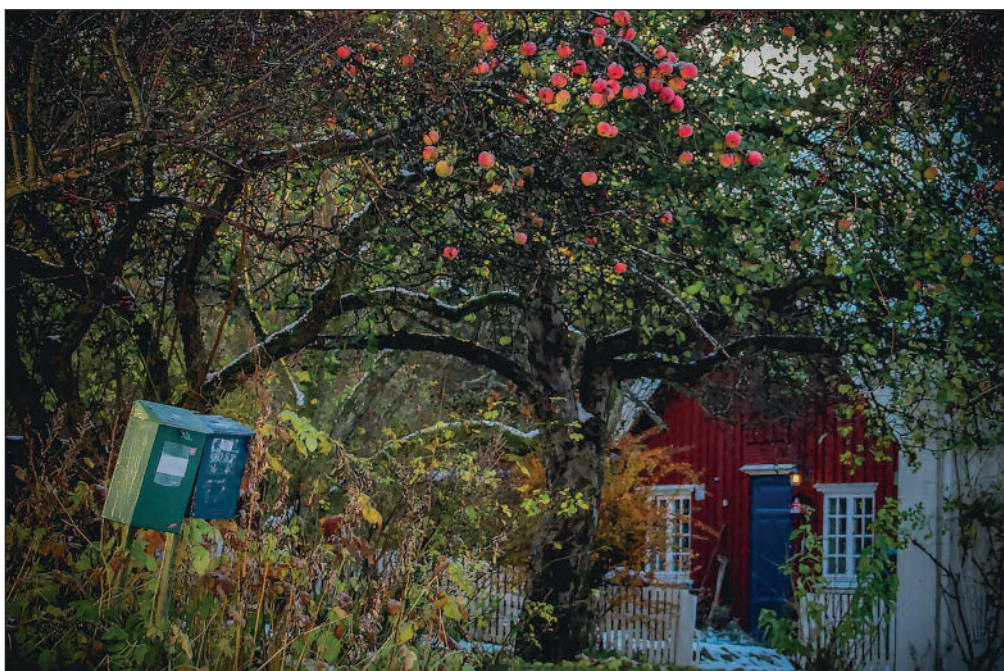
8. Norsk verdiskapning

- Sikre lokalt og nasjonalt eierskap av norske ressurser - vi sier nei til salg av Norge!
- Det er et offentlig ansvar å føre en aktiv næringspolitikk, sikre nasjonalt eierskap til naturressurser, viktige selskaper og kritisk infrastruktur, samt stå ansvarlig for utbygging, vedlikehold og drift av infrastruktur.
- Støtte grønn og bærekraftig nærings- og industriutvikling
- Styrke norsk verdiskapning på basis av norske fornybare energiresurser. Kraftutvekslingen med utlandet må dimensjoneres på en måte som gagnar norske forbrukere og norsk næringsliv.
- Videreføre den norske pelsdyrnæringa og samtidig stille strenge krav til dyrevelferd i næringa.
- Stramme inn regelverket for kabotasjekjøring og øke kontrollen av tunge kjøretøy.
- Vi vil gi små og mellomstore bedrifter bedre vilkår og enklere rapportering for å bidra til nye arbeidsplasser i små og store lokalsamfunn
- Styrke fiskenæringa ved å sikre en variert, lønnsom og framtidsrettet fiskeflåte som gir grunnlag for rekruttering og fornying av flåten, nært knyttet til øvrig virksomhet langs kysten
- Fiskeriressursene i Norge skal fortsatt eies av det norske folk i fellesskap, og fiskerettigheter skal ikke kunne selges ut av fylket de tilhører
- Vi vil sikre en desentralisert fiskemottaksstruktur og jobbe for mer lokal videreforedling i Norge
- Styrke de praktiske fagene i skolen. Vi må sikre at teori og praksis går hånd i hånd gjennom utdanningen slik at elevene kan opparbeide seg dybdekunnskap og utvikle sine ferdigheter.
- Stille krav om minst tre lærlingplasser per 1000 innbygger i kommunen, og minst tre per 5000 innbygger i fylkeskommunen.
- Sikre god studiefinansiering samtidig som man øker lånekassens inntekts- og formuesgrense.
- Senterpartiet mener at kommuner med stor turisttilstrømning skal ha adgang til å skrive ut treffsikker og begrenset lokal turistskatt.



9. Tillit

- Gi mer tillit til ansatte i førstelinjetjenester
- Avvikle helseforetaksmodellen og gi den regionale styringen tilbake til de folkevalgte
- At sykelønnsordningen blir videreført på dagens nivå og forbedres for selvstendig næringsdrivende.
- Ha en mer fleksibel praktisering av fraværsreglementet i videregående skole, hvor det blir tatt hensyn til egenmelding/foreldremelding og rektors vurdering.
- Begrense testregimet i skolen, og forenkle vurderingsforskriften, samt avvikle norsk deltakelse i PISA-undersøkelsen.
- Sørge for mer tilrettelagt arbeid og gi dem som har nedsatt funksjonsevne mulighet til varig oppfølging i ordinært arbeid
- Senterpartiet vil gi arbeidsgivere og eldre tillit til å selv ta gode avgjørelser og ønsker å heve den generelle aldersgrensen i arbeidslivet og fase ut ulike særaldersgrenser
- Øke norskundervisningen for asylsøkere fra 175 til 250 timer og gjøre introduksjonsprogrammet til et treårig løp.
- Videreføre en idrettsmodell basert på frivillig innsats



10. Nei til sentralisering

- Mer ansvar og myndighet må plasseres lokalt der folk lever og tjenestene skal leveres.
- Vi ønsker å opprettholde en NAV-struktur med kontorer i hele landet og går imot regjeringens stadige nedleggelser av kontorer.
- Posten må frem oftere enn annenhver dag. Dagens nedskjæringer i Posten rammer både privatpersoner og pasienter i helsetjenesten.
- Bygge ut kriminalomsorgen og styrke bemanningen og kvaliteten i et desentralisert og lokalt forankret tilbud
- Vi er imot nedleggelsen av de lokale trafikkstasjonene. Vi ønsker å opprettholde dagens struktur med trafikkstasjoner nært folk i hele landet.
- Fylker og kommuner har stort ansvar på transportområdet, men de statlige overføringene står ikke i stil til oppgavene som skal løses. Senterpartiet går inn for å øke bevilgningene kraftig.
- Dagens domstoler skal bestå. Hver domstol må ha stedlig ledelse.



Bli med på laget!

Som medlem er du med på å bestemme politikken vår. Sammen står vi sterkere.

**Medlemskontingenten i Senterpartiet er kr. 440,-
Der det er flere medlemmer i husstanden
kan medlem nr. to, tre osv. betale kr. 160,-**

DET ER FIRE MÅTER Å MELDE SEG INN PÅ:

1. Vipps: Velg handlekurvsymbolet, søk opp Senterpartiet (#12711), meld deg inn og betal kontingenten din med en gang.
2. Registrer deg på <https://minside.sp.no/> (her kan du betale med kredittkort).
3. Send SMS med kodeord SP til 2360 og fullfør registreringen (her kan du betale med kredittkort, via mobilfaktura, eller få tilsendt faktura i posten).
4. Send epost til medlem@sp.no med din kontaktinformasjon (du får da tilsendt faktura).

Er du under 30 år og ønsker å bli medlem i Senterungdommen, bruk Vipps og søk etter «Senterungdommen», eller send SMS med kodeord «SUL» til 2360.

Les mer om oss på www.sp.no

